Memorial bok : Fb 21.

Aschaneus, Martinus Laurentii,

HS Fb 21.

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Forna Tyders Lab:
Memorial Book. MA.

Bibliotheket.
OCKHOLM.
dskrifter.
...st Sv.
...mán

Fb. 21.

Fa. 4 gerandes sin hierte,
och blodz kraft modigt;
Fb. för en skäld.
Fc. och ~~[illegible]~~ slår sin
stiert 4 gångs om Ring
sigh, bekinder och stärker
sin Kraft wyghet och kraft,
och nud en lang Lindorn,
bewäggendt, mit om Lifnet.
5 gånger
1° Hvilhet letyder konungens Man-
lige mod, stärkhet, ~~[illegible]~~ bar-
dungs snälhet och Iherrisahn
hierte, at dehendere sigh, och
[illegible] fesserlend.
[illegible] undersåtternes edlebindel
[illegible], enhållande, och allt wi-
[illegible]rer wågande, nud sin Kon-
[illegible]

Ea. 4 gerandes sin hierte,
och blodz kraft modigt;
Eb. för en skäld.
Ec. och ~~[illegible]~~ slår sin
stiert 4 gångs om ~~[illegible]~~
sigh, bekinder och stärker
sin kraft wyghet och kraft,
och nud en ung lindorn,
bewägrandt, mit om lifnet.
5, gånger
1. Lyulhet betyder konungens man-
lige mod, starkhet, ~~[illegible]~~ bar-
dungs snälhet och Herrisahn
hierte, at dehendere sigh, och
sin festerlend.
2. undersåtternes edzlebindel-
se, enhållande, och allt wi-
derwågande, nud sin kon-
ungs

Nogra Sm[illegible]
Mori Slaui [illegible] som Riser
ther kortar, [illegible]
gansta nytt [illegible] kallade the du
och ingh thum, haffna
Croko [illegible] quadt som
aro

Quadt som har ylandett skeo
ffor an Christendoms kom hitt
v landet, wett man inthz aff
seva. thij ar antingen scrifftit
ellr thz, ar ffore komitt medt,
the Rmiescriptt the haffna, ben
kat her ffordomdar, bindz fa
som the Grecher kalladhe theres
hielthar Jeroes, Sa kallade vaie
forfader merkeliga Men kempar.

#

icke sa° stora matth som Rister
och Jettar hade, kallade the du
erghest och sade thun, haffna
en Dnärga på hnädt som
skedt är ij nesta 300 åro
her ij landett som fram,
ledna äre thz är wissast,
thena Cronicko beskriffnat
är wtdragit off gamull
säglat brefff.

Tyska, Sueska, Norska hoff
na varit allt itt folck
brusa gamlla Tyska och Sue
ska boker landzläder. Dnisio

populi 200 taall sadant seett
till att dicta wisor haffna
the Suenska hafft, som the
Tyske thu gamble historie
scriffnar leggia thu Tytzska
till, thz finner mera ner oss
an ner the Tyskoo
Fordomdax haffna the hafft
her lucas thz ar, helga lundar
thu dieffuulen myckit spökel
se bedriffuit,
Tors i Jupit aff huilkin
torsdagen her namnass hur
ja tor Gudh.

Oden Mercurius vnd odensdage
Frigga venus vnd fredage.
Seres neptunus necken kros
de Saturnus Jagh.
Swartt tionde år plagade the
komma till hopa till affgunda
templett som war ij vpsette
offrade Liffwand offer både aff
menskior och anor dinr.
och wartt vttgutit theras
blodh aff gudome till ahro och
kroppanar både aff menskor
osk dinr hengde the vpp
i en helig lund, hoss aff
guda templett var thrinn

stär bondha kyrchiann Sonligi
mena att Sueriges haffner
fordomdag varit skipt i fem
Rijke
1. Findland och hela Abo stitt
2. Helsingeland meth norrfebotn
3. Upsala Sodermanaland Nerike
thett skulle wara thz ypperstta
och heter Sueriges elle Sundia
Rike
4. Göte rike hela linkopings stitt
varand och westergötz land.
5. Wermeland och alla Dalerne.
Sueriges haffner fordomdag
mijckit rikare varit paa allaha
da warur Spanemul och alla
handa.

en un haffner hafft mijckin
handel medt the Angelsk.

Tempe nativitatis Chri

Konung Erick.

Forste konung i Suerge heett
ko: Erich hin wise

Anno 220

K. Inghe

I hans tidt war endrecteliga be-
slutat att konunga satit skulle wan
i wpsala thij thr war theras
guda tempell. bleff och beslutat
att alla K. skulle hijllas vidt
Morasteen.

Ko: Östhen.

Satte thun i Norije en hund till konung ffor thun skulld att the hadhe slagit hans brodher ihiell, och lätt offner Norsko men ett sadana budh utgå, att hoo som icke gorde thun hundenom sadana ähro, som han sino konung giora skulle, han skulle ffram led och affhuggen varda.

Ko: Siolin

Dijänthes aff sin tiänar i ett Mö-dekarl.

Konung Swerker.

Im honom fabulers att han kunde

slå sin näffwa i en hard steen
up till almogen.

Anno 253.

Slogs Gotne som i fraimandeland
wor in i Grechen medt Trysmo
hundrade Tusende folck, och the slogs
Käyser Decium ihiell och wende si:
dhan ighen till wngren.

Konnings waldemar.

Conom säges Maran ridit ihiel

Konnings wisbur.

Conom brende hans egne sonner
uppå thz at the skulle thiste sua
vare ffå erffua honom.

Konung Domalder
Visburs Son.

I hans tidt war her mectigh och
dijr tidt och hard år i landitt
thne bleff wpbrend ighen thn
Gudinone Cerzi till åhro ffor
korn och kiarna skull tij efter
han hade brentt sin ffader mee
the almoghen att gudarna woro
wredhe, och wille inthe ffor hans
skull wexa lata ijn landitt thr
ffore på thz the skulle blitka
gudernar brende the honom.

Konung Domar.

Jan wan Dannarck vnd sigh

och satte thun i Damarck sin hund
racka til konung, ffortij thi hade
slagit hans skijld mer ihiell ko:
holdan, sidann satte han them
en konung som heet Sna
honom åthe löss wpp.

Konung Adrick.

Honom slogh hans broder Erich
ihiell medt itt bezsell på thz
han skulle bliffua konung i hans
stadh. Konung Ingemar.

Han bleff wphengd i en fförgijlt
kedio på agnofit aff sin eghin
hustru.

Anno 3 6 8. Nö

Konung Egill

bleff stungen ihiel aff en Gali
koo, saa^oo kan ey stortt velle ett
monga tiänare ffortaga olijcka

Konung Adel.

Pa^o en tidt tha^o han skulle fa^o
bortt och giöra sin affgudt
offer, storte han dödh aff heste.

Anno 3 80.

War i Damark en sa^o dyr tidt
att nijckit folk nödgad draga
aff landit, och the drogo wt,
och epter thett the hade longt
skodd kalla the langbardar
Van Damarck vnder Smirige

enster vinet en stor stadh til
hulkom till hulkom war
en stor tilsökninks i östra sön
i Pomerien thr på pass som
åderen löper wtt.
Visby är wäll then äldsta stadh
ibland Siöstäderna, Ty thadan
är siöreddhen komen

Ko: Fro:

Var ko: ij Norige offen och
bödh på att alla quinnor i Norie
skulle hollas till ett skemligt
och ypenbarra lissuernes bleff
han dräpin.

I k: biörns tijdt.

Sende keser ludouicus thu furste
hit bispen i Bremen Ansgarius
han begynte fforst predica
i Suerghe Christum.
Normen elle the Göter haffa
widt thenne tiden på pass wt
gonget her wtaff rikit the
thi haffna driffuit mijckit i a
nor land the haffna wanit vt
gongne vtaff Suerighe, Danarck
och Norie och thz haffner vat
klubbo haienn, Men hurn
haien gick wtaff Rijslandd
vidt en 500 år for thene klubbo hå
*) ren

*

Eick vtaff rikit thua trij rike
Bruskuik, aff en fforste som
heter bruun,
Så Sweriges K, konung Erik
vederhatt, tij hnartt han wend
sin hatt täden fik han vädrett

K. Erich

Seghd sall kallad så, tij han
haffde floor lyck och framgong
orlig in till komm, Erichs
segersalls tidt haffner dan-
mark 5 elle 6 gongor varit
vunnit under Sverige, och
Sverige 6 ille 7 vnd Damark.

K. Stenkil

Hin milde forijadhe åthr chris
senheten ⁊ i landet, ty på
thn tidhe var alt forpåtit thz s:
Anspacius predicat hadhe, thr fordh
skickadhes hijt tuå ⁊ godhe me
til att predika, thn forste ~~Adelul~~
Adeluol thn andre staffan och
på en tidh nar thne Adeluol
hölt messo offradhes 70 nr selff
i ⁊ ene messo.
Kiöpstadhr haffua alle fordomdas
hethet köpingh
fordomdags byttes varur i varur
i mark valmar for i mark leriffe
oc på thn tidhe haff en alin val
mar gullit ⁊ 2 penigar,

Ther med toge the Swenſke ackta/
At the Slåtzporten wackta/
The ſånda thera folck för hwar port/
Danſka råddis the ey ſtort:
Borgare alla vnder baneret ſökte/
Then Swenſke hoop ther med öckte:
Marſken och Ingilbricht ſamman ginge/
Thet andra torn the och tå finge/
Och loto alla bemanna wål/
Och tackade Gudh at the wore ſål:
Vppå ſtora torget kommo the alla/
Och loto borgare ſamman kalla/
På Burſpråket the herra ginge/
Alla borgare ſom med gå finge/
Sporde om the wille med rijket hålla/
Marſken förhördet med them alla/
Och troliga med oſſ Swenſke ſta:
The borgare ſuarade alle ia:
Rijkſens mån ſworo the tå troo
Å mådan the i Swerige boo/
Rijkſens Råd tåtte them nåde få/
The Swenſke ſånde bud til Hamis tå/
Och loto honom ther förſtå/
At the wille vnder Swenſke gå/
At han ſkulle ey för them fara/
Vppå hans ſkådå wille the ey wara/
Då wille the honom ey i Gråbrödra haffua/
Til ſin gård ſkullen draga:
The Swenſke til her Erick ſkriffua/
Hwij han ſå hårdelig wid them liffua:
At han hade byſſor och pijla oſpara/
Ty the tytt ey kompne wara
At något örlig ther at hålla/
Om the finge ſielffue wålla/

... othmana Danske mån/
At Konungen håller ey them dågtingan ån/
Ty at de hade loffuat therföre/
At Konungen skulle them ey orått göre:
The Danske wille thet ey sköta/
Jw fastane the them Swenska höta/
The wille them skada å huar the kunne:
The Swenske sik tå samman funne
I wår Fru gfillestuffuu ginge the in/
Och skicka sina wåria i thet sin/
Och worde tå öffuerena/
Huru the wille Danske förmeena/
At the ey byn skada/
Och the thås båtter liffua med nåda:
The stålte så thera skara/
Marsken skulle i byn wara/
Hålfftene aff folket skulle han förestå/
Andra hålfftene anammade Erik puke tå:
Marsken belade then wånstra port/
The Danske råddis honom tå stort/
Erchebiscopen med rijket manlika stod/
Han hade ther många hålade god/
Vppå the then wåria söckte/
Lijtet thera hoop thet öckte/
The mötte så them med bössa och pijla/
The Danske snart åth slåttet ijla/
Ty the finge ther döda mån och saara/
Ty hade the för then wåria fara:
Marsken hade i sina göma
Från kyrckian och til Norra ströma/
Starck bolwercke loth han thår göra/
Och om natte tijd them vtföra/
The Danske thet ey trodde
För ån bolwercken reda stodde/

Så

Så snart thet mörckte/ wordo the framsatt/
The hoffmän fylte them med iord fulbrat/
The hade ther skyttehåål vppå/
Nedan vnder kulor män i stå/
Ey stort achta the förwissa/
Hwad Danska skiuta med theras byssa.
För Hälgansholm skulle tå råda
Niels Junson/ Bengt Junson/ bröder båda:
Kötmångara bod/ och kyrkio gård
Hade kiöpmän i thera wård/
Tådan och til östra strand
Anammade Erik Puke vnder sin han/
The woro slöge til at byggia/
Thet kom them til stoor ohyggia:
Lijtet för än thet war så bestält/
Och hwariom sina wäria befält/
Ett vpsååt giorde the Danska/
At bränna staden öffuer the Swenska/
Millan hunset och Norra port
En hyonagard hade Hanis ther giort/
Ther vth willa the i staden flika/
Lönliga the Swenske suika/
The Swenske hade ther på wackt/
Och dreffuo them tådan med macht:
The Danske elden i gården tände/
Snart sik åter åt huusit wände/
The meente staden bränna i grund/
Gudh halp thet släcktes en lijten stund/
Then skada war myckit nijtta/
Danske hade sik sidan huarien vnderstijtta:
Sidan huar wiste i staden tog wara/
Tå skulle Ingilbricht om landit fara/
The herra hade thet bestält sa/
Tå the wore i Arboga/

Sin breeff i all land ſände/
Och både förwara alla ände/
För fougterna på alle ſlått/
Som tå wåro the Swenſke å moot/
Och förwara at the ey bränna/
Eller ſtöſta landen i några ända:
Ingilbricht ſina Swena ſamman kalla/
Red til Nyköpung och loth thet beſtalla:
Om Kyndermåſſa afton thetta ſkedde/
The på Stockholm ett vplop tedde/
Som borgare finge ſitt maat/
Och råddis ey för Däna haat/
In i thera hålo inpu the tå/
Stoor hugg Swenſke få/
På kiötboden the elden tände/
Och ſtrax åter åt huuſit wände/
The hade thet förr i acht/
Och många byſſor ther på lackt/
The ſkutu faſt med byſſor och pyla/
The Swenſke finge tå liſten hwyſla/
Thet giorde the Danſke ther vppå/
At the then eldin ey ſläckia få/
Ginſtan ſom the eldin tände/
Wår herre wädrit wände/
Förſt monde ſtormen på ſtaden gå/
Sidan bläſten lyfta ther frå/
Jomfru Maria gaff then lycka
At the then eld finge ſlyckia:
Sidan togo bårgare bätter at byggia/
Starck bolwercke the tå hugga/
The giorde them bred och höge/
Intet vtlop the tijt ſedan tedde/
Thera byſſor the ther inlagde/
The Danſke thet illa behagde/

Bor-

Borgare såte ther vnder natt och dag/
Qwådo/drucko och giorde sik glad:
Sidan Ingilbricht sporde thetta meen/
Strax reed han åt Stockholm igen/
The Swenske sidan omtala
At the woro kompne i qwala:
Ty the ey görliga wetta
Hoo them thera skada skal vprätta/
Om the wari fängne/eller thera mske/
Ty at the ingen höffuitzman fullelika wiste:
Ty wordo the til råda
Hwem the til höffuitzman så/
The wille them to en fånga/
Som them skulle för skada stända/
Trättyo the tå ther til ämpna/
The skulle them tå en höffuitzman nempna/
Aff Biscopa/Riddare och swena/
Hwem thessa kunde wara öffuer ena/
Then skulle thera höffuitzman bliffua/
Och wille honom gerna alla iijda:
Erchebiscopen sporde them sidan til
Hwem the ther haffua wil/
Och bad sik thet huar hemeliga berätta/
Tå kommer ther affingen trätta/
Och huar skulle ther med eedom lästa
At wilia thet hålla på röksens bästa:
The och alle sidan giorde så/
Erchebiscopen loto the thet hemliga förstå/
Huar effter sitt bästa sinne/
Thet koor the tå sinne/
Rösterna fullo vppå thenna tree/
Marsken/Ingilbricht och Erick puke/
Trättyo röster vppå Marsken gick/
Ingilbricht ey meer ån tre tå fick/

Twå monde Erich Puke at få/
Swå samtyckte alla tå/
Och the honom alla Marsken hylle/
Och tätte at göra hwad han wille/
Prelata/ Riddare och swena/
Köpstatzmän och alla mena.
The tätte honom lyda i alla handa/
Han loffuad them åter för allan skada stända:
Tå Ingilbricht och Puken thet horde/
Ganska wred the sik giorde/
The sade at them nögde ey swå/
Thet skulle ån alt annars gå/
The woro sworne samman som fälle/
Ty wille the thet annars beställe/
Och wille jw ther med så fara/
At annar thera skulle höffuitzman wara/
Almogen och fast i med them halla/
Clärkerij och Ridderskapet til Marsken falla/
Ingilbricht och Puken wille frå them skilia/
Ther med giorde de så thera wilia/
Thet Ingilbricht skulle med Marsken råda/
Och skulle så ryket styra båda/
Dog skulle Marsken i Stockholm wara/
Och Ingilbricht om ryket fara/
Och låta all annor slåtte beställa/
Som utlänska fougta hade i wälla:
Hanis Kröpelin wille til Donmark fara/
Rijkens Råd loth han åtwara/
At hans ärande tijse liggia/
Hielp aff Konungen wille han tiggia/
Wille the honom något wärff befala/
Ther wille han gerna för thera skull tala:
The både honom wärffua thet så slåtte/
Wille Konungen ån hålla them wed rätt/

The

The wille honom ån för herra haffua/
Och tiäna honom alla hans daga:
Hanis sik thet ärende vnderwan/
Strax til Danmark tå reed han:
Ingilbricht fick ther ey länger bijda/
Han wil åter til Nyköpung rijda/
Alla Södermån loth han tijt stämpna/
Rijkesens oråt wille han hämpna/
Han talade til them å huusit lå/
Och bad the skulle honom slåttet få:
Joan Jönson fick honom ey swara/
Ty han monde galin wara/
Guds plåga ginstan öffuer honom gick
Ty slåttet han moot lagen fick/
The swena vppå huusit wara/
Ingilbricht the swå suara:
Wij wiliom thetta hnusit ey giffua
Å mådan wij mågom liffua.
Ingilbricht bad tå reda göra/
En storm til huusit föra.
Berman skulle thet förstanda/
Han loth ther reda många handa/
Ingilbricht war ey sielffuer når/
Mådan Berman stormade thår/
Berman bad alla läggia vppå/
Ty han wille strax til huusit gå/
Huar redde sik som han kan bäst/
Manliga trådde de til thet fäst/
The ginge til vppå alla sijda/
The inne wore torde them bijda/
Och mötte them så hårdeliga igen
Med pijl och hyssa/ och med steen/
The kunne thet huusit ey winne/
Och drogo aff med skada i thet sinne/

Ing-

Ingilbricht thet sporde och war ey seen/
Snart reed han tijt igen/
Andra höffuitzmän satte han tå/
Som them skulle föreståå/
Ty war Berman worden saar/
Som ther före höffuitzman war:
Ingilbricht tå tådan reed/
Til Söderköpung war hans leed/
Tijt loth han Östgöta kalla/
Riddare och Swena/ och kiöpstadzmän alla/
Han bad them Stäkeborg belägga/
Å båda sijdor therföre liggia/
Arengist ther til höffuitzman sätte/
Lydno the alle honom tätte:
Bo Knutson han och befalla/
Stäkeholm skulle han bestalla
Med Tiustabona alla:
Sidan Ingilbricht hade så bestält/
Och hwartom sina wäria befält/
Tådan loth han sik lijda/
Til Calmarna monde han rijda/
Han loth the Borgare vth för sik kalla/
Sporde them äth om the wille med rijket halla:
The borgare Ingilbricht sware/
At the Konung Ericke trånare ware/
Och wardom jw med honom hålla/
Mådan Jöns Grym haffuer slättet i wälla/
I mågen thet sielff besinna/
Slättet står ey snare til winna/
Fingen i staden och hade han thet fäste/
Jämerliga wordo wij tå gäste/
Med brand och ilag många handa/
The aff slättet finge göra oss wända:

Ey

Och loth sik tådhan lyda/
Til Halmstada monden rijda/
Och the Borgare vth til sik kalla/
Ena dägtingan wäd them halla:
En Borgmästare spordem til/
Hwad Engelbricht ther göra wil:
Budet swarade honom så/
At han meente Stadhen få/
Tyke Hiord heet Borgmestaren thär/
Han swarade et ord honom war thes wärr:
At mädhan iak mä standa
Thenna Staden kommer ey i hans handa:
Sidan skulle han sik omwända/
Stoort vndet monde honom hända/
Hans been brast offuan twert sunder/
Thet war them allom vndher/
Sidan han til the andra sadhe/
Gud thenne hämpn å mik ladhe/
Jak wil eder ther til rädha/
I giffuen eder i Engelbrechts nädha/
Eller i bliffuen förderwade i grund/
Han winner staden doch i samma stund/
I mägen thet å mik märckia/
Gud wil the Swänske stärckia.
Thet war ingen i thenna stad/ (baad/
Som härdare stod moot thet Engelbrichs
Ty är iak kommin i thenna nöd/
Wißerliga känner iak min död/
Sidan do han innan dagar tre/
Tå the andra borgare thet see/
Att Gud sände honom så starka plaga/
Engelbrecht the sidan intaga/
Staden loth han wäl bemanna/
Och wacktan wäl från onda granna/

Sidan wille Ingilbricht til Warobärg fara/
Bestalla thet och tagat til wara/
Myckit folck lade han thäre/
Her Boo skulle höffuitzman wäre/
Her Broder Swenson och Berman mäder/
At the skulle förwaras båder.
Tådan foor han til Elffuensborg/
Mathias van Aalen kom thet til sorg/
Han loth honom vth til sik kalla/
Dägtingan med honom halla/
Han bad sik Elffuensborg fä:
Matthis sade thet ey göra må/
The grepo då i lag/
At thet skulle stända i dag/
Matthis skulle ey j landit fara/
Eller med länit sik bewara:
Then dägtingan ther med bleff/
Ingilbricht strax tådan reed/
In för Axewalla/
Och loth thet bestalla/
En stoor siuka fick han swo/
Och reed ther med til Grabroo/
The siucka giorde honom quida/
Med stoora nöd monde han ryda:
Tå han tätt kommin åhr/
Rijkesens Rådz breff fick han thär/
Han skulle til Stockholm fara/
Och vtan töffing när them wara:
Her Bencht Stenson hade bud vppo
Att Ingilbricht war kommen til Grabroo/
Han loth sik leyda för honom i stad/
Ingilbricht giorde som han bat/
I byn kommo ther the til orde/
Her Bengt Ingilbricht åt sporde/

Om

Om han måtte med nåde bliffua/
I rätten wille han sik giffua:
Ingilbricht swarade honom tå/
Her Bengt wilien i giöra swå/
Aff mik skolen i ey ont förmoda/
Jak wil eder göra håller til goda.
Thet the förwißade ginstan thåre/
Att ingen skulle å annars skadi wåre/
Både skulle the komma til rätta
För Rijkesens Råd om the trätta/
Om Pingesdaga til tätta gånga/
I fiorton daga epter i frid ståndа:
Her Bengt loffuade för sin son och för sik/
At dagen skulle ståndа vtan swick/
Thet loffuade med honom andra twå/
Sone Pederson och Girmund the heta så/
Ingilbricht loffuade honom thesliske igen/
Aff honom / eller hans ey finna meen/
Ey hans son eller nogra i hans bröd/
Skulle aff honom eller hans fånga nöd.
Thet loffuade och för honom twå/
Joan Anderßon och Kättil the heta så.
Ingilbricht bad her Bengt ther näst
At kömma på huusit och wara hans gäst.
Her Bengt han giorde som Ingilbricht bad/
Gick vppa huusit och fick sik maat/
Han plågade honom wäl i alla måthe/
Ingilbricht meente the skyldes såte/
Och tog sik ey til wara/
Vthan hurade til Stockholms fahra/
Och loth twå båtha reda göra/
Och sik sieluom til stranden föra/
Ey mehra mackt hade han tå/
Han loth sik lypta til häst och frå

I bäthen loth han läggia sik/
Och wacktade sik för ingen swick/
Hart för Göcksholm foor han fram/
Til nästa holma han thär fann/
Thär lot han föra sik til landa/
Och frycktade för inga handa/
Ythan trodde på then feligheet
Her Bengt hade honom theet:
En lithen eldh the ther vpbötte/
Lisithen warma han ther nötte/
Lithen stund han ther är/
Magnus Bengtson kom strax thär/
Til then holma thär Engelbrecht lå/
Ginstan Engelbrecht bå han såå
Han/ sade nu mägen i see
Åhn wil her Bengt mik wänskap thee/
Och biuda mik hem til sin/
Jak gitter doch ey för kranckdomen min/
Ingilbricht sände budh til stranda/
At wisa huar bäst war läggia til landa/
The lade thera bät wid then strand/
Magnus Bengtson spranck strax å land
Ginstan han tikt gånga
Han såg Ingilbricht stända/
Och stödde sik widh sina krycke/
Och farade för ingen stycke:
Magnus Bengtson talade til honom swå/
Må iak än frid i Swerike få:
Ingilbricht swarade med krancka mackt/
Thin fader haffuer mik en felig dag sackt/
Och hoppas han haffuer tik berätt
Then stoora frijd han haffuer mik tätt:
Magnus Bengtson hade en yra i hände/
Thär medh giorde han Ingilbrichts ände/

Han

Han hugg åth honom och ey hötte/
Ingilbricht tå förre sik hötte
Medh then kryckia han hade i händer/
Try finger hugg han aff honom i sånder/
Ingilbricht sik tå omwänder/
Magnus folgde epter med wreda händer/
Han hugg honnom annat sin/
Så dinpt et sår i halßen in/
Thet tridie hugg han hugg tå/
Så thet monde genom hiernan gå/
Ingilbricht störte nedher wid en steen/
Hans hufuudpanna slog han so kleen:
Så monde han dödhen ninta/
Sedan the många pijla vthi han skinta/
Wål motte han hafwa thet fördragit/
Ingilbricht hade opta för rijket liffuet wegit/
För hans bästa och andra skeere/
Han nödt thet doch ey thås mere:
Herre gudh i himmerijke boo/
Låt honom ninta thet han war Swerijke troo/
Jomfru Maria medh thin heliga bön/
Du hielp hans siel til himmerijkes lön/
Alle gudz helgon i himmerijk
Bide för honom ewinnerlik.
Tå then helade tolde thenna nödh/
Tå han wart så slagen til död/
Effter gudz byrd fiorton hundrade ahr/ (war.
Tretio och ser/ för Inuentionis Crucis thet
Sidan han Ingilbricht så slog/
Siu Hustrus gotz och swena han tog/
Han monde them til Göckholm föra/
Her Bengt wille ther ey moot göra/
Albrecht Peccatel tiänte Ingilbricht tå/
Magnus Bengtßon monde honom slå/

Magnus grep honom til fånga/
Och haden på Görholm i twånga?
Han nödde han sedan fara med sik/
Och sade/ Örabro skal du skeppa mik/
I natt wele wij ther wara/
Sik at du Ingilbrichz ärende fara:
Han giorde som Magnus sade/
I förborgen för Örabroo sik lade:
Albrecht ropade i thet sin/
Och bad wäcktaren hiälpa sik in/
Och bad seya fougden och portenäre/
At han hade Ingilbrichts ärende thäre/
The skulle vpläsa och wid honom tala/
Och haffua ther med ingen dwala:
Then wäcktaren loth fougten förstå/
Ginstan fougten på wärnena gå/
Han sade/ Albricht du warder bijda
Til i morgon bittida/
Jak läser ey thet hrus vp i natt/
Thet må du weta för sant.
Ther med Magnus thet förnam
Thet han ey vppå huusit kam/
Sidan loth han tådan gå
In i staden/ther skinnade han tå/
Hwad han ther sporde
At Ingilbrichts swena til horde:
Tådan han til Görholm far/
Ingilbrichs hustru ther än war/
Sidan loth han henne fara
Tåt henne lyste wara:
Mädlösa bönder bodde näst thär/
The foro tåt som läket är/
The ther thet lijck vptaga/
I Mädlösa kyrkia thet begraffua/

Ryctie

Ryckeit yppade sik wijda/
Rijksens mån the togo qwijda/
Sinnerlika Engelbrichts swena/
Almogen och the alle mena
Rykte för Görholm samman/
Med stooran harm och ey med gamman/
Her Bengt och Magnus tilförende sporde
At the sik redha giorde/
The torde ther ey bijda/
Til Ringstadaholm the rijda/
The lotho ther swena/och the aff fara/
Och bodo Görholm wål bewara:
Ingilbrichts swena drogo tå tijtt/
Och bestallade then gården med flijt/
Ther kunde the ey meera ånde
Ån hans tråhuus the afforånde/
Aff tornet kunde the intet få/
Thet wårde the ther vppå låå:
Til Målösa the tå tådan drogo/
Och Ingilbricht ther vptogo/
The fördin sidan til Orabroo/
I stadzens kyrckia lade the honom til roo/
SÅ fick hans regement ånde.
Nu wil iak böria ther iak wånde/
Marsken war tå en höffuitzman/
Rijkesens inbyggiare älskade han/
Och giorde them gått hwar han kunne/
The wonte honom wål alla stunde/
Rijkesens duk räckte han vth fast/
Maat och öl ingom brast/
Hwilken til hans bord wille gå
Han loth them yfrijt få/
Och åth sielff inne när them ee/
Hwem något brast thet wille han see:

Therföre hans hoop sik å såära öckte/
Höfuitzmän måst til honom söckte/
Erich puke awndades ther wid/
Att Marskens hoop så öckte sik:
Ty tänckte han alleid vppå
Huru han Marsken aff dagen kunde få/
Opta redde han sik ther til/
At han Marsken dråpa wil/
Gudh bewarade doch honom så/
Han kunde thås ämpne aldrig få/
Han swor sieffen eed/
Och otta hans swåna sammaled/
Thet skulle them alla lijka gjlla
At the Marsken dråpa wille/
När the kunde thås empne få
Han skulle them läffuandes aldrig vndgå:
Han försökte thet opta nog/
Marsken thet doch alleid fördrog/
Han wille nödugt begynna prång/
Mådan the wore i then twång/
En dag hände thet så/
Rijkesens Rådh skulle samman gå/
Rijckssens mån Marsken bud sände/
Om nogot grof rijckssens ärände/
Och sampnas i Stockholm i Swartbrödra stuffuar/
Tå hade Erich dygert thughu/
Hans swårne swena och så/
At the wille thär Marsken slå
Erich sade til Marsken thär:
Carll Knutson tak råder tik här
At du thyna stöffuare heem kalla/
The locka mik från mina Swena alla/
Eller tak skal them öffuer näsan slå/
At the skola all vllaka så:

Marsken

Marsken Erich tå swara:
Jak weet här inga stöffuare wara/
Är här någor aff mina swena
The du något skylla meena/
För Rijksens rådh skola the här wara/
Och altid til rätta swara/
Hoo ey wil swara til lijka eller til rätta
Han skal ey mit bröd åtha:
Swarade Erich med wrede mode/
Jak troor wij skilias aldrig med gode/
För än thet kan sik så falla/
Att wij och wåra swena alla
På en marck til samman komma/
Hwilken tå behåller then froma/
Han må sidan bliffua med nåde/
Och vtöffuer then andra råde.
Marsken swarade med tucht och åra/
Thet må ingalunde wåra/
At wij vppå wåra swena lijtha/
Lot oß thet sielue bådhe bytha/
När gud wil thetta haffuer en ånda/
At wij här vtaff staden wånda/
Åhr thet tå tin wilie så/
Jak slås wål med tik om et strå/
Nu iak thet ey göra wil/
vthan du mik alstingr nöder der til:
Erich månde ther med vpspringe/
Han och hans åth dören ginge/
Tå han döran naka/
En hans swen ryckte honom tilbaka/
Och sade/ Erich i tåncken vppå
För hwar skul månde wij hijt gå:
Erich swarade i then rijd/
Mik tyckes thet är ey tijd.

Tå swarade swenen / som du wil/
Mådan tu hootar/hugger han til:
Erich lade ey ackt ther ath/
Han gick bort tådan hwart han gath/
Rijkſens Rådh thet för händer togo/
Och förlijchtes med en fogo:

Ther näſt epter om midfaſta tijda/
Tå kom Joan Carlſſon til Stockholm rijda/
Ther fan han Marſken och rijkſens rådh/
Sitt ärende sade han them brått:
Jak haffuer med fienderna å Nyköpung talat/
Kinge Marſken them bewalat/
Han ſkulle med them wål ſå dägtinge/
At the honom Nyköpung finge/
Och haffuer iak hört them allom swäria/
At mådan the liffua wilia the wäria/
Och Ingilbricht ſkal thetta aldrig få/
Ty huru thet kan gå:
Rijkſens Rådh honom tå swara/
Marſken ſkal med tik tijd fara:
Liitet för then ſamma tijden
War Erich Puke i landit rijden/
Marſken honom vrhſände/
Rijkſens och hans bäſta ände/
Läta tijmber och ſpijſning inkomma/
Thet war alt giort för rijkſens fromma:
Erich Puke thet ärendit omwände/
Och fick ſik ther annat ärände/
Och talade med almogen ſå:
At the ſkulle med honom ſtå/
Och ſade i wackten ider för then wåda/
Marſken och rijkſens Rådh eder förråda/
I lyden mik häller alle ſlätt/
Jak wil hälla eder wid ſkäll och rätt.

Nu

Almogen wiste ey aff hans liſt/
Och tänckte thet alt wara wiſt:
Ty loffuade the honom tå
At the wille med honom ſtå:
Mådan the ſå dägtinge/
Ett ondt budh hans ſwena finge/
The kommo ther i nöd/
Aff them wore många ſlagne til död/
The hade för huuſit ett hald/
Och byggt til wärio i et ſtald/
Årla om morgonen thet ſå ſkedde/
The Danſke them et homod teedde/
The med baner och mackt vtgånga/
Slogo och grepo them til fånga/
Och eldin ſedan i ſtallen tände/
Mäſt Erich Pukens wäria vpbrände/
Marſken kom och ſlächte i ſamma ſtund/
Annars hade ſtaden bränt i grund/
Hade Erich häller heema warit/
Sitt folck och wäria bätter förwarit/
För then ſkuld honom ſå illa gick/
At han for med falſch och ſwick.
Sedan then eldin war ſå ſlyckt/
Och Marſken hade med Rådet ſamtyckt/
At han wille til Nyköpung rijda/
Ty wille han ey länger bijda/
Och red ſtrax til thet fäſte/
Och dägtingade ſom han kunne bäſte/
I ätta wijſkor ſkulle thet i goda ſtå
Millan hans och them på huuſet lå/
Om the och thäs förinnan ey vndſätning ſå/
Tå ſkulle the alle aff huuſit gå/
Och Marſkenom antwarda thet ſlått/
Och frij til theras fara bort/

Then

Then dägtingan giordes syndagen epter midfasta/
Sidan Marsken åter til Stockholm hasta/
Tå han kom åter i then stad/
Wart han icke mycket glad/
Hiärtelig sorg monde han tå finna/
Han fan sina ädla dannequinna
At liggia tå redha så når/
At intet luf i hänne är/
Hans hierta fick tå aff sorg et slag/
Hon doo än then samma dag.
Then ädle quinna dygdeligh och reene/
Henne kände wäl Riddare och swene/
Til ära och dygd war hon wijs/
Bland dannequinnor bar hon prijs/
Gudh hade henne wäl skapat/
Och ingen fägring å henne tapat/
Til alla war hon dygdelijk/
Ty ängrades henna död margfallelik/
Marsken loth henne ther begå
Med munecka och präster han mäst kunne få/
Och sidan i ena kista slåå/
I gråkrödra kloster sättes hon tå/
Et tämpt år stod hon thär inne/
Sidan fördes then ädle quinne/
Och in til Wadzstena/
Ther begroffs then ädle reena/
I wår Frw koor mon hon liggia/
Ty Marsken loth honom sielffuer byggia/
Herre gud du som i himmerijke boo/
Wnn henne siäl med tik roo/
Jomfru Maria met tin milla nåde/
Du hielp henna siäl aff wåde:
Epter henne hade Marsken barn ey flere
Än en dotter och hon war i Norge/

Än

Än vppå sitt fierde ahr/
Hans eenda barn hon tå war.
Sidan leed fast åth Pingesdaga/
At Marsken skulle Nyköpung hafwa/
Han loth sin skep all reda wara/
Som han wille tått med faara:
Tå Erich puke thet horde
At Marsken sik reda giorde/
Tå huxade han idkeliga vppå
Huru han motte fly thet så/
At han motte til Nyköpung sielff fara/
Och Marsken skulle hemma wara/
En dag bad han Erkebiskopen samman kalla
Rijckens rådh och fridborna mån alla/
Och tog thet så til wara/
At Marsken skulle ther ey nåhr wara/
Och sade så til them thåre:
Thet kan ingaledes nytta wåre/
At Marsken faar af thenna by/
Thet säger tak eder för ty/
At i lydhen honom hår hälst alla/
Ty huru all ting kunne falla/
Thet ärendit kan wål en annor ånde/
Ty hwem eder lyster at sände:
The trodde thet alla wara wist/
Och acktade ey hans falska list/
Och både strax Marsken til sin gånga/
Och loto honom thet förstånda.
Marsken sporde them strax thet/
Hwad mening the hade ther med:
Tå the honom swara:
Her Marsk/nåhr i hådan faara/
Tå följer sälckit myckit eder/
Wy torffuom thet hår bätter wedher.

Mar

Marsken wart så brått til swara:
Mina wåria wil iak wål förwara/
Haffuen therföre ingen quijda/
Ther skal ingen skada lijda.
Tå swarade Erich ginstan mäst:
I farin ey til skips/håller med häst:
Marsken swarade iak kan ey så/
Mina hästa alle i gråset gå:
Erichr swar woro ey seene/
Iak wil få eder nogh både häste och swene:
Marsken swarade med tuckfigt sinne/
Låt the swene bliffua ther inne/
Iak wil doch haffua med mik få/
Ey meer än båta twå/
Skep och fälck låter iak här wara/
Iak wil vthöffuer wid Tälge fara:
Tå Erich kunne thet ingalunda ände/
Then reesan för Marsken omwände/
Tå hade han stadelik ackt uppå/
At låta Marsken i Tälige slå/
Ty at han hade tå sielff Tälie inne/
En Marskens wän fick thet förstinne/
Sidan wille Marsken ey länger bijda/
Loth sik alt thet han kunne lijda/
Och hwijltes hwarke stund eller daga/
För än han loth båtarna wid Tälge öfuer draga/
För än Erich fick beställt sin willia/
Tå monde them så länge åthskilia/
At Marsken acktade ey hans onda fund/
Gudh gömde honom i alla stund:
Lijstet för än Marsken wille aff fara/
Hans Kröpelins breff kompne wara/
At om Pingesdaga näst
Skulle Danske komma til Wadzstena med häst/

Med

Med Staters sändebud twe/
Aff Lybika och Hamborg woro the/
Aff Lybika Tynne Hadelwärck en Rådman/
Aff Hamborg Petter Ville heet han/
En Borgmåstare han war thär/
Med Her Marten och Kröpelin kommo the thär/
Tå wart rijkzens Rådh öffuer ena/
Att Marsken skulle sielff til Wadzstena/
Och flere rijkzens Rådh thär komma/
At dägtinga för rijkzens fromma:
Marsken kom til Nyköpung brått/
Och åskade strax vppå thet slått:
The swarade/ låter wårdag gå/
Sidan skolen i thet wål få.
Marsken lägh ther i åtta daga/
The Danske thet swåre klaga/
At the ingen vndsåtning finge/
Ty the aff hunsit ginge:
Marsken antwardade thet sin man/
Joan Carlson så heet han/
Och bemannade wål thet säste/
Och bespijsadit i thet bäste/
Sidan foor til Wadzstena han/
Honom följde mången åhrlig man/
Biscopa/Riddare och Swena/
The rijket och honom med troo mena/
Ther mötte honom the sändebuda/
Och loto theras åhrinde luda/
Och wordo föreente så/
At thet skulle i frijdi stå
Millan Konungen och rijkzens-män:
Ytermera war thet ramat ån
Om all the slått bestallad wore/
At the som läge ther fore

Skul-

Skulle ther så quarre wara/
Och the aff slåten ey af fahra/
Doch skulle ingen ther annan batha/
Och skulle på slåtten köpa latha
Förskan maat/som man kunne pröffua
Att the vppå slåtten so behöffua/
Och wart ther så stadfäst
At på Sancte Gloffs dag ther näst/
Skulle Konungen i Calmare wara/
Och swänske tåt moot honom fara/
Ther skulle the föreena med minne och med rätta
För da ske och städerna om thera trätta:
Tå ther war ändit thäre/
Marsken giorde the sind bud åhre/
Med kost/fodher och goda reede/
Än meer gönst han them teedde/
En stoltz hingre hwar thera gaff/
The prässade alle hans loff:
Sidhan foor her Marten åter heem/
Then rådman aff Lybica folgde honom igen/
Then borgmestaren aff Hamborg och Kröplin
Foro med Marsken til Stockholm in/
At kungöra the åhyfft åra/
Hurn the med Swänske öffuer ens åhra.
Mådan Marsken til Nadzstena war
Dreff åhn Puken sin onda par/
Han hade tackt och all sin wilia/
At Marsken wid liffuet skilia/
Han skreff sin breff til Ingilbricht swena/
Och bad de skul alla honom tiäna/
Han loffuade them nog gilla/och giffua/
Om the wille med honom bliffua/
Ty the wore intet än nu åeffride/
Och hade än Örabro som the wilde:

Han

Wij Erich med gudz nådh, Danmarks, Sw
konung, och hertuge i Pomeranz göre w
att före tieneste, och troskapp som oss
wår Elskeligh tienere, oss oc Riget här
trolige göre skall, så lenge han effner, e
wij vntt, och giffuit hom, och hans afkom
sitt godtz. som han nu rätteliga äge linnu
andre wåre frelsemän i Rikett, rättelig
att han hans afkomande, oc arwinga i her
nisk. oc wärio till wår och Rijgesens vhien
wijser: Sij förbiude wij alle wore fogetthe
ehe helst wåre för: da Magnus tostasson
vnder wår häfnd. Datum abo. anno dni
decembr die in nro sub secri pntibus

VII

, Sweriges, Norges, Wendes oc göthes
e Witterligh mz chetta wårt opne breff
chenne brefförere Magnus tostessonn
här till giort haffuer, Oc än här effchr
r, effchr sin ytrsta machet, thå haffue
kommande, oc rättha arwinga, oppå sig, oc
lufuupå, med sådanne frijheet, oc frelse, som
lige nyta, oc haffue, mz sodanne wilkor
chera lifdaga ware färthuge, mz har
chienist effchr ty som Rigesens Lagbock be
fogetthe, och Embetzmän, och alle andre echo
n här emott at vmache eller vförrätte
Dni Millio, quadringmo septimo mense
ntibus appensis

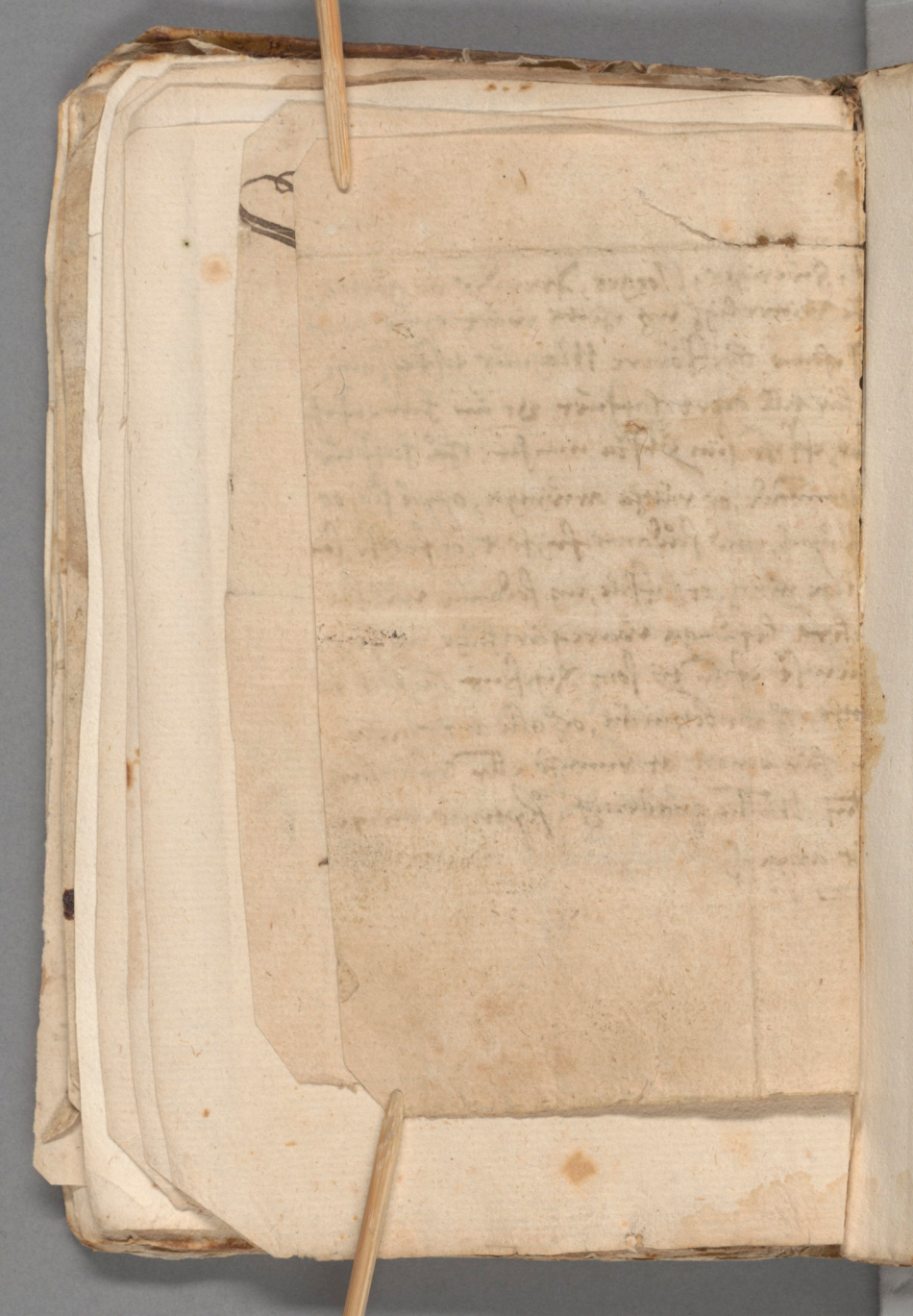

Forna
Memorial

Bibliotheket.
OCKHOLM.
dskrifter.

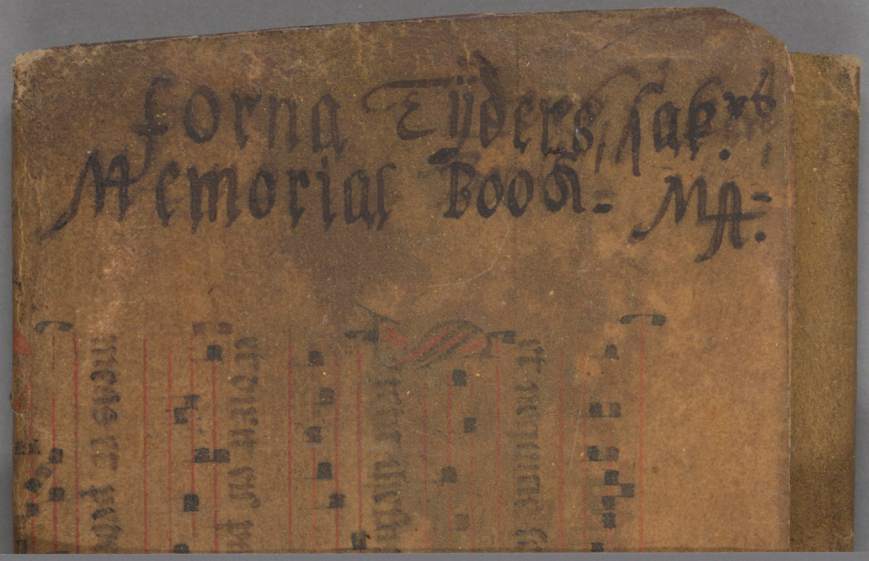

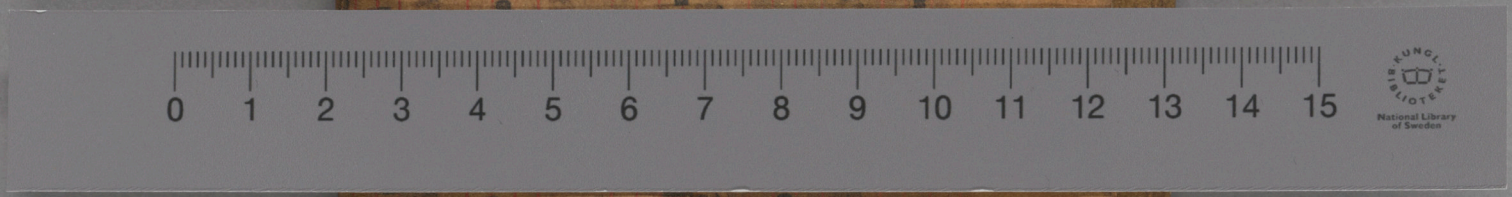

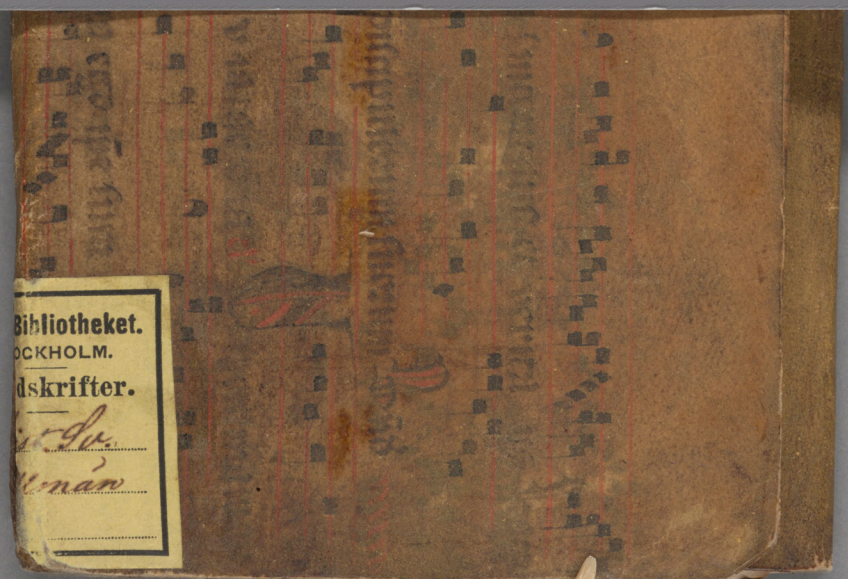

Forna Tÿders, Lab:rs
Memorial Book. MA.

Bibliotheket.
OCKHOLM.
dskrifter.
Sv.
Ulmán

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
KUNGL BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
KUNGL BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Memorial
Bibliotheket.
CKHOLM.
dskrifter.